

POSTANOWIENIE

23 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 23 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.K. i Ł.K.

przeciwko Bankowi S.A. w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Banku S.A. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 15 grudnia 2022 r., V ACa 208/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od Banku S.A. w W. łącznie na rzecz K.K. i Ł.K.
5400 (pięć tysięcy czterysta) zł kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił nieistnienie stosunku kredytu mającego powstać na mocy umowy kredytu hipotecznego, indeksowanego do franka szwajcarskiego (CHF), zawartej 22 października 2008 r. przez powodowych kredytobiorców z pozwanym bankiem oraz zasądził od banku na rzecz kredytobiorców 162 122,19 zł z odsetkami tytułem zwrotu spłaconej przez kredytobiorców części kredytu i zapłaconych odsetek.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Warszawie uwzględnił apelację banku tylko przez uwzględnienie zarzutu zatrzymania i oddalił apelację w pozostałej części.

Sąd ten ustalił, że 22 października 2008 r. strony zawarły umowę kredytu indeksowanego do CHF. Wyplacona suma kredytu 255 408 zł została przeliczona na CHF po kursie kupna stosowanym przez pozwany bank przy skupie CHF. Spłaty kredytobiorców w złotych miały być przeliczane po kursie stosowanym przez bank przy sprzedaży CHF.

Sąd drugiej instancji uznał, że skutkiem przeliczeń walutowych kursami jednostronnie ustalonymi przez bank jest nieważność umowy na podstawie art. 353¹ k.c., a kredytobiorcom przysługuje zwrot dokonanych spłat.

Pozwany bank wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę wykładni przepisów prawnych, wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów i koniecznością udzielenia przez Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie odpowiedzi na następujące pytania:

1) czy wykonanie przez bank obowiązku informacyjnego względem kredytobiorcy w sposób zgodny z wiążącą bank rekomendacją Komisji Nadzoru Finansowego, tj. Rekomendacją S 2006, uzasadnia tezę, że konsument nie został w sposób odpowiedni poinformowany ryzyku wynikającym z indeksacji i nie miał możliwości podjęcie racjonalnej decyzji odnośnie zawarcia umowy;

2) w razie uznania, że postanowienie umowy odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, czy możliwe jest przyjęcie, że w miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej, wynikający z przepisów o charakterze dyspozytywnym;

3) czy w razie stwierdzenia abuzywności postanowień umowy odnoszących się do sposobu określania kursu waluty obcej, umowa może obowiązywać w pozostałym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Potrzeba wykładni przepisu prawa zachodzi, gdy zakres jakiegoś pojęcia w przepisie nie jest jasny. Natomiast zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tym się różni od potrzeby wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), że nie sprowadza się do rozumienia pojęcia użytego w przepisie prawnym. Zagadnienie prawne powstaje, gdy dokonanie prawidłowej

subsumcji ustalonego stanu faktycznego wymaga uwzględnienia kilku przepisów, niekiedy regulujących odrębne kwestie. Zagadnienie prawne powstaje zazwyczaj na tle wzajemnej relacji dwóch przepisów, tj. czy jeden nich wyłącza drugi, czy też stosuje się je niezależnie. Oczywiście może się zdarzyć, że po dokonaniu wykładni niejasnego przepisu powstaje zagadnienie prawne związane z wzajemną relacją już wyłożonych przepisów. Skarżący nie wskazał niejasnych pojęć prawnych oraz przepisów, w których pojęcia te występują. Trzy pytania mające uzasadniać potrzebę wykładni w istocie są zagadnieniami prawnymi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ponieważ granica między zagadnieniem prawnym a potrzebą wykładni pojedynczego pojęcia prawnego nie zawsze jest ostra, nie powinno mieć znaczenia niewłaściwe nazwanie danej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dlatego Sąd Najwyższy rozważył potrzebę odpowiedzi na wskazane trzy pytania jako zagadnienia prawne.

Zagadnienie ujęte w pkt 1 nie występuje w sprawie. Sąd odwoławczy nie wskazał nienależytego wykonania obowiązku informacyjnego jako przyczyny nieważności umowy kredytu.

Uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej SN z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, do rangi zasady prawnej podniesiono tezy:

1) w razie uznania, iż postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów;

2) w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

Powyższe tezy, wiążąc w niniejszej sprawie (art. 88 u.s.n.), uniemożliwiają przyjęcie skargi kasacyjnej w oparciu o zagadnienie 2 lub 3. Te dwie pierwsze tezy uchwały wykluczają istnienie stosunku kredytu pozbawionego źródła kursu walutowego. Zgodnie z uchwałą każdy skład SN zobowiązany jest do uznania

umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego za nieważną, jeżeli postanowienia umowy o określaniu kursu CHF zostały uznane za niedozwolone

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oddalił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 k.p.c. powodowi przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(M.M.)

r.g.